

ב' אב
19 יולי
יום ה'

בישיבה שהייתה אחמול בבוקר בנשיאות הוה"פ אמר מוצקין
ששאלה הסוכנות לא התפוס הרבה זמן, כי יש רוב גדול מוחלט בעד.
נגד יצביעו רק פוע"צ, רדיקלים, רויזוניסטים ועוד שנים שלשה.
כשפרינצק שאל ואיפה ההתאחדות? ענה מוצקין: ביום הראשון הצביע
ההתאחדות נגד, וביום השני - בעד. פני שפרינצק נחרכו סכסס.

טלגרפנו אמש על אספה פוע"צ ל"דבר".

אחרי ארבע נפתחה הישיבה. בשאלה הפומביות החלט
ב-24 נגד 8 שהיה פומבית, למרות רצון האקזקוטיבה. ויצמן מוכר
דו"ח פוליטי: אישור הקהלות, מתן הקונצסיה של ים המלח. דוקא
בימי המסגר הוטב יחס הממשלה אלינו: הכירו שעליהם להשתף יחד
בעבודתנו. עזרתה לחוסר העבודה, עמדתה בשאלת המלוה (בלפור הגין
בשתי ישיבות הקבינט על המלוה, אך הדבר טרם החלט, ובספטמבר
יחליטו). בסינוי הנציב הציעה הנה"צ איש לממשלה, לא נקבל.
הקנדידט החסטר. יסוד הועד הארצישראלי של באי כוח של המפלגות
הגדולות באנגליה, לדעת הקהל האנגלי מחברות יוחר ויוחר החשיבות
של א"י עברית בשביל האימפריה האנגלית.

אחרי הקונגרס ביקר ויצמן א"י, גרמניה, רומיניה ואמריקא.

התעסק מלבד כל זה בשאלה המלוה. עובר לשאלה הסוכנות. נשלחו
סוכנים לארץ, שהוצאותיהם יהיו שני כרכים גדולים. ועד הארבעה

הבינו מסקנות. זה לא דו"ח של הנה"צ. ועדה זו אינה אידנטיה ולא תהיה אידנטיה את הנה"צ. חלק של המסקנות כחוח לבקורת, והנה"פ ודאי יעיר עליה הערותיו; הערות אלו ימסרו לסוכנות, כשהוקם. אולם הנה"פ לא ידון אם בכלל הוקם סוכנות : ורחבת. אין דרך אחת מלבד הרחבת הסוכנות ומשיכת כוחות חדשים שיעבדו אחרו על יסוד המנדט. ידבר כאילו לא קרא את כל המאמרים שנסובו נגד (אם כי הוא קרא חלק מהמאמרים). חברי הועדה חדורי רצון להגביר ולהחיש הופעל הא"י.

הוקל למחצה חוסר העבודה בארץ. אם יוסר כל חוסר העבודה, הרי זה רק חלק. החלק השני העיקרי - הוא עבודה חדשה. עבודה זו תוכל ליעשות רק בשני דרכים: 1) השתתפות יותר נמרצה של הממשלה, 2) אמצעי כסף יותר גדולים. הדבר הראשון יש לקוות יהיה. אולם בנוגע לדבר השני יש לו ספקות קשים, ביחוד לאחר שהוחזר עכשיו באמריקא... מהחלטת הנה"פ תהיה תלויה אפשרות העבודה באמריקא ובמקומות אחרים. מה שהגידו חגידו מהר. לא אפשר להגיד בנקל.

הדו"ח של הועדה אינו אידנטי עם דו"ח הנה"צ. השנויים שישנם ושיעשו - חלויים בעמדה הנה"פ ובחכמתו.

(דברי ויצמן נמשכו רק כעשרים רגע) ראשית דבריו וסופם נשעו בשתיקה מוח. אף יד אחת לא מחאה.

אחריו מדבר סוקולוב - וקרה נס: רק 15 רגעים. אוסישקין שואל אותי: בדברי מי יש יותר חוכן: בדברי ילין או סוקולוב...

אידר הוסיף מלים אחדות על שאלת הפרלמנט. אנשי הממשלה מבטיחים לדחות הפרלמנט לשנים אחדות.

סקר באנגליה פותח את הוכחות על הדו"ח הירושלמי. מספר על יסוד ויכוח לחקור את האפשרויות של עליה בשנה הבאה. בנוגע לחקציב ההתיישבות הוא סובר שההכנסה בשנה הבאה עלולה להחמקם לעומת ההכנסה של השנה, שגם היא נפלה. ציין שמחוסר כסף הוכח לנסוע כמה פעמים מהארץ וכל כובד העבודה של הנה"צ נפל על גבות סולר. שיבת לורד פלומר. ביסיו נעלם כל הכוח הצבאי, כי בחוקף הפרסטיש של פלומר נשמר השלום בלי צבא.

בערב אספה כל חברינו בחדרי. הרצפולד מוסר: מחנהל מו"מ בין קבוצת פלכסנר, שבירה אופציו עד אקטובר, ובין ק"ק על מפרץ חיפה. אוסישקין בקש מהם שיאשרו את ההלואה של 50 אלף לקה"ק למען שהקנה את המפרץ. היום הודיע סימון בישיבת הנהלת קה"ק שקבוצת פלכסנר מסרבת לחת הלוואה, אולם היא מסכימה למסור לקה"ק את זכות האופציו. סימון מציע שקבוצת פלכסנר וקה"ק יקנו בשותפות, קבוצת פלכסנר 10.000 דונם, קה"ק 17.000, אולם קבוצת פלכסנר תקבל את האדמה באזור א' וב' - האדמה הכי חזוּבָה. מהאכסרופטיבה הלונדונית יש בינחים ויטו על קניית קה"ק. אחמול היחה ישיבה בין שוקן ואוסישקין. שוקן עומד בחוקף על דעתו שקה"ק לא תקנה בכלל שום קרקע.

הפדרציה האמריקנית מזמינה את אוסישקין לאמריקא בשביל מגיית קה"ק. המזמינים מבטיחים קניית מפרץ עכו וסדיון אדמות קהלית ציון. אולם אוסישקין שיש לו רצון לנסוע מפתח מהויטו של הנה"צ.

הטלנו על הרצפלד ומרסינסקי לבוא בדברים עם סימון.

מסרתי על הבירורים והמסקנות שלנו בדבר הסוכנות וההנה"צ.

קפלנסקי מסר שהודיקלים הודיעו שהם יצביעו בעד החלטתנו לדחות בהחלט את ההכניה הזאת. יצביעו גם בעד אי אמון אם אנו נציע זאת, אך הם מצדם לא יציעו זאת, כי בשבילם אין כל עובדה חדשה. גרינבוים אינו מאמין שיהיה לנו רוב, ולכן הוא מציע לצאת באופן דימינסטריבי לזמן מה ולשוב אחר כך ולהודיע שהמחנגדים ייסדו ועד משותף שילחם בסוכנות זו. אם יהיו לנו רוב - לא ילכו להנהלה בלעדינו ובלי כל שאר חוגי האופוזיציה.

הבוקר נפגש קפלנסקי את שני באי כוח המזרחי: פרבשטין וברלין. למזרחי עוד לא היחה ישיבה ולא יכלו להודיע דעה הסיעה. אחרים מהם מחנגדים, פרבשטין בעצמו מחנגד, אבל לא ילך בדרך גרינבוים עד כדי פירוד; ברלין הודיע שמעולם לא הצביע בעד הסוכנות וגם עכשיו יתנגד. ברלין שאל את אוסישקין מה יהיה אם הנהלה זו חסול - ענה אוסישקין שהוא רואה חובה להכנס לכל הנהלה שתבחר. ברלין מחנגד לסולד מפני הסכסוך עכשיו בועד החנוך.

י.ב.צ. הודיע שהוא מסכים לעמדת מועצת א"ה ביחס לדרו"ח של ועדת הסוכנות, אולם לא נוכל להציע אי אמון להנהלה אם לא נהיה מוכנים כמו אוסישקין להכנס להנהלה.

לוקר הציע שנשנה הפעם את עמדתנו ביחס לסוכנות ונכריז שנסכים רק לסוכנות דימוקרטית במאה אחוז. אני ובן צבי ההנגדנו לכך. גם שאר החברים לא הסכימו ללוקר. דעה כלנו היהת שאין לקבל סוכנות זו לא מצד האורגניזציה שהרכיב ויצמן, לא מצד הפרוגרמה הישובית שלה.